

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Odpor Slovencev zoper rimski klerikalizem.

Pod tem naslovom je prinesel »Parlamentär« nedavno daljšo razpravo, iz katere povzamemo naslednje:

»Zasramovanja in zmerjanja Šusteršičeva v deželnem zboru dne 21. in 23. junija bodo imela to nedeljo (6. julija) svoj odmev. Slovenci se hočejo vzdigniti ter plamteče protestirati zoper brutalno obstrukcijo rimskih klerikalcev. V »Narodnem domu« v Ljubljani, v glavnem mestu prve slovenske kronovine, se bodo zbrali vsi patrijotični Slovenci, da končno obsodijo ruvanje in besnenje Šusteršičijancev. Predsednik izvršilnega odseka narodno-naprednej stranke, dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški je sklical ta manifestacijski shod.

Rimski klerikalizem je baš v slovenski Kranjski prevzet, predrzen in nesramen, in vsled tega močan. Patrijotični, od vseh Slovanov visoko čislani »Slovenski Narod« v Ljubljani pojasnuje (št. 145. z dne 27. junija) o jezuitskih Stadlerjancih, s katerimi morajo enkrat Slovenci kakor Hrvati — obračunati. Dr. Ivan Tavčar itak ne razume šale v velikih rečeh. Lev stresa svojo grivo. Kajti dr. Tavčar obelodanja v »Slovenskem Narodu« v omenjeni številki 145. v nebo kričeč slučaj jezuitskega Stadlerjanca — škofa Antona Bonaventure Jegliča v Ljubljani glede »obedijence«, »observance« in »lojalitete«. Slučaj je ta-le: Lansko leto je bil spiritus rektor Šusteršičijancev, škof Jeglič poklican ad audiendum verbum na Dunaj. Nj. Veličanstvo hoče imeti mir in zastopnost med svojim ljudstvom, in zato mora biti vsak patrijot le hvaležen Nj. Veličanstvu. Nj. Veličanstvo — navajam »Slovenski Narod«, čegar šef poslanec dr. Ivan Tavčar se ponuja kot odvetnik za dokaz — »je izrazil gospodu knezoškofu Jegliču svojo nevoljo zaradi politične agitacije duhovnikov na Kranjskem ter je očital škofu, da so ti duhovniki »Hetzkapläne«. Škof Jeglič se ni za ta opomin niti najmanj brigal, še več, Stadlerjanec, Anton Bonaventura Jeglič, je v svesti si svoje jezuitske moči, se še ponorčeval iz cesarjeve avtoritete, popolnoma v revolucionarskem smislu, ko je — navajam zopet isti »Slovenski Narod« — »povodom birme nekje na Dolenjskem pri pojedini povedal zbranim duhovnikom nekaj o tisti avdijenci, potem pa dvignil svojo čašo in pogumno zaklical: »Mi pa ostanemo, kakor smo b'li.«

Rimski klerikalizem ostane pod jezuitskim vodstvom vedno isti. Njegove impertinence pa se vsakomur gnusijo. Jaz sem do sedaj »neplačan« c. kr. urad-

nik, in jaz si ne morem dati dopasti očitanje kakega Šusteršiča — Žlindre, da žrem državni kapital, da si pustim rešitev nakupičenih aktov od ljudstva plačati z denarjem, da ni moje delo, ki ga opravljam brezplačno za državo, za justično upravo Nj. Veličanstva, vredno ne groša ne knofa, ker tega ne dopušča moja častiljnost, moje veselje do dela, da bi bil šlendrijan, in ker se hočem višje povzpeti. Ali si morem dati dopasti kot c. kr. uradnik, da se me zasramuje za moje brezplačno delo, ki ga opravljam na stroške svoje družine? Mi državni uradniki — baje — žremo? No, potem bi zamogli prispevki k zakonu državnega uradnika in dolgovi državnih uradnikov s številkami dokazati, da je očitanje o izsesavanju državnega in ljudskega žepa neprimerna žalitev, ki jo more zadati le Šusteršič-Žlindra z ozirom na svojo imuniteto. Rimski klerikalizem postaja pri Slovencih naravnost nedostojen in nesramen, in umevno je, da se vsi Slovenci — tudi jaz sem med njimi — po pravici pripravljajo, da stopijo tej kači na glavo ter pomendrajajo zmaja. Kako se naj to izvede, to je stvar zmagonosnega, Jurija dr. Ivana Tavčarja. Toda vsi Slovenci morajo dr. Tavčarju pomagati v tem velikem boju z besedo in dejanjem. — Dasi v predstojem članku ni nič novega povedano — je vendar koristno, da se razkrinka naša klerikalna druhal tudi v listu, ki ga čitajo politiki po vsem slovanskem svetu.

Politični pregled.

Pogajanja za nagodbo.

Dne 23. t. m. se začne 3. čitanje načrta carinskega tarifa. Med tem se doganjajo še nekatere posameznosti ter se rešujejo nekatera vprašanja, ki so z nagodbo v zvezi. Vladi nameravata tarifni načrt že pri 3. čitanju definitivno določiti. Diference, katerih morebiti referentje ne morejo odpraviti, se uravnajo v konferenci obeh ministrskih predsednikov. Veterinarsko in davčno vprašanje sta baje posebno težki, a se doženeta brez dvoma. Carinska in trgovinska zveza se sklene za 10 let od 1. januarja 1903. Rentni davek na ogrske drž. papirje in ogrski transportni davek se odpravita.

Napetost med srbskim in črnogorskim dvorom.

V soboto so imeli na Cetinju poroko princa Mirka, drugega sina kneza Nikite, z lepo Natalijo Konstantinovičevno iz rodu Obrenovičev. Zanimivo je, da se srbski kralj pri poroki ne le ni dal zastopati, nego je srbski poslanik tik pred poroko šel na dopust. Princ Mirko je prosil kralja Aleksandra, da bi se smel nastaniti na

Srbskem, a kralj mu je odgovoril, da njegovega dovoljenja za to ni treba, ker ga zadeva nič ne briga. Dočim je bil bolgarski knez zastopan, se Srbija oficialno poroke ni vdeležila. Srbski dvor je baje razžaljen, ker spekulira črnogorski knez na to, da pride Mirko ali pa njegov potomec na srbski prestol. Sorodstvo Natalije Konstantinovičevne z Obrenoviči opravičuje ta naklep, zlasti še, ker je izključeno, da bi kraljica Draga rodila otroka. Kralj Aleksander baje še ni obupal. Za slučaj pa, da ne dobi potomca, hoče adoptirati dečka ter ga postaviti svojim prestolonaslednikom. Črnogorci upajo, da se to ne zgodi in da se Srbi odločijo za črnogorskega princa, ki je oženjen s Srbkinjo kraljevskega rodu. Poroke se je vdeležil tudi grof Evgen Zichy, osobni prijatelj pokojnega razkralja Milana.

Dopisi.

Iz Loke pri Zidanem mostu.

Vedno pogosteje se čujejo pritožbe, da vera peša. Naši nunci navajajo zato brezštevila najrazličnejših vzrokov. A prvi in največji vzrok so nedvomno oni sami. Ni čudno, če vera peša, ako se njeni označevalci poslužujejo v dosego svojih ciljev tako grdih sredstev, kakor se je to godilo pri ravnokar izvršenih občinskih volitvah v Loki. Kdo bo slušal duhovna, če pridiguje, kako grda je ošabnost in kako lepa ponižnost, ako pa sam sebe cení tako visoko, da ne zahteva nič manj, kot da bi se mu kdo najmanj na četrto ure daljave že odkrival in ako bi šel večkrat mimo njega, klobuk kar v rokah nosil. Kdo bo verjel duhovnu, če pripoveduje o zavrnjenosti social-demokratske stranke, če prepoveduje brati »Štajerca« in »Rudeči Prapor«, ako pa je njegov najmarljivejši agitator pri obč. volitvah, najbolj goreči socialni demokrat in najzvestejši naročnik in čitatelj »Štajerca«. Pač tudi duhovnik pokaže v krasni luči svojo krščansko ljubezen, ako se uglednemu in zaslužnemu možu v obraz hlini najboljšega prijatelja, pri volitvah pa potegne z njegovim najhujšim sovražnikom, hoteč z vso silo zabraniti njega zopetno izvolitev. Pa še neko drugo stran naših nunccev so ravnokar končane obč. volitve prav lepo razsvetlile, namreč njih narodno navdušenost. Pač je to vrl narodnjak, ki gre s tako vnemo v boj za štacunarja, kojega narodno značajnost najbolj jasno kaže blažena nemščina, ki tvori napis na njegovi hiši; dalje, ki se tako gorko poteguje za naročnika in zvestega pristaša »Tagespost«-a. Pozabiti se pa tudi ne sme, da je v boju za tega zadnjega podpiral naše nuncce prav čvrsto njih zaveznik, neki

znani »krušni oče«. — »Včas' pa se zgodi, — Da kaplanček Jaka — Še čez polnoči — Po gostilnah skaka.

S Štajerskega. Župnik v Št. Juriju ob Taboru je izvrsten politikar. Kadar se sam naveliča, pa hitro dobi koga drugega. O Binkoštnih praznikih sta bila dva misijonarja v Št. Jurju, ki sta strahansko udrihala po »brezverskih« listih, kakor so »Slovenski Narod«, »Rodoljub«, »Štajerc« in »Rudeči Prapor«. Kdor te liste bere, sta dejala, ta nima nič vere. Žalostno za duhovski stan, da se preveč peča s politiko tako, kakor ta dva marihorska misijonarja. Tudi klela sta na prižnici. Ljudstvo je bilo zelo ogorčeno nad takimi pridigami. Seveda je vsega tega kriv župnik, kateremu ti časniki neznanško smrdijo. On tega ne ve, da premiranje bikov in še več drugih opravil ni nič v zvezi s Tistim, ki je še na križu umirajoč molil za svoje sovražnike. Pa župnik tudi ne pozna vsakdanje molitvice »odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom«. V svojem brezmejnem sovraštvu do sovaščanov še procesije ne pelje po starem potu, kakor je bila na sv. Rešnjega Telesa že od nekaj navada. Ker se on s procesijo Ojsterčanov izogiblje, mu bodi svetovano, naj se jih tudi z vrečo izogne, saj bera njemu že itak ne sliši. »Rodoljub« je že večkrat povedal, da je na Štajerskem bera odpravljena. Drugič še več!

Domače in razne novice.

Dr. Šusteršič — pogorel. Politični generalni vikarij našega škofa, dr. Šusteršič, je zagazil zopet v lepo blamažo. Ta blamaža je toliko izdatnejša, ker se mu je primerila pri državnem sodišču in ker je ž njo pojasnjeno, kakšen humbug je taisti Šusteršič uganjal po državnoborskih volitvah. Klerikalci so hoteli pri državnoborskih volitvah uprizoriti velik »coup«: spraviti so hoteli mej volilce mestne skupine vse črno kmetov volilcev. Poskusili so to v Ribnici, kjer so imeli na razpolaganje ribniškega župana. Tam so med mestne volilce vpisali vse polno kmetov iz okoliških vasi, češ, ker so te vasi del ribniške občine, imajo tudi njih prebivalci v trgu volilno pravico. To je bilo nekaj popolnoma novega in v nasprotju tako z duhom zakona, kakor tudi z dosedanjjo prakso. Zakon določa, da imajo mesta in trgi svoje posebne poslance, zastopnike mestnih in trških interesov, in zato popolnoma proti duhu tega zakona, da bite mestne volilce majorizirali vaščani, ki ne stanujejo v dotičnih mestih in trgih samih, ampak so tem občinam le priklopljeni iz upravnih ozirrov. Na tem stališču je vedno stala vlada in vse stranke na Kranjskem, tudi klerikalci. Šele pri zadnjih volitvah so klerikalci prišli na drugo misel, to pa v nadeji, da zamorejo na ta način kar več mestnih mandatov dobiti v svoje roke. Dosedanja praksa — in pri tej ostane tudi v naprej — je bila ta, da kmetov vasi, tudi če so priklopljene kakei mestni ali trški občini, ne volijo v mestni skupini, nego s kmetovskimi občinami. Tako je bilo z vasmami, ki spadajo k Vrhniki, tako z vasmami, ki spadajo h Krškemu, tako z vasmami, ki spa-

dajo h Kamniku, tako z vasmami, ki so spadale k Škofji Loki in tako tudi z vasmami, ki spadajo k Ribnici. Te vasi, da s mestnim občinam priklopljene, so vedno volile s kmetovskimi občinami, in klerikalci so bili doslej vedno zadovoljni s tem in priznavali to tolmačenje zakona kot pravilno. S tem torej, da pridobe klerikalci s pomočjo kmetov nekaj mestnih mandatov, ne bo nič. Šusteršič je blamiran in sicer toli občutnejše, ker je po državnoborski volitvi po »Slovenca« strahovito razsajal, ker ribniški okoliški kmetje niso volili v trgu, in napravil celo protest proti izvolitvi posl. Plantana. Državno sodišče mu je sedaj pojasnilo stališče. Svojo blamažo naznanja dr. Šusteršič v dotičnem »Slovenca« silno previdno, tako da tisti, ki cele zadeve ne pozna, niti ne ve, za kaj se gre in niti ne slutiti, da se gre za stvar najdalekosežnejšega pomena, kajti razsodba državnega sodišča ne pomeni nič manj, kakor da klerikalci nikdar ne dobe mandatov mest in trgov v roke. Ako bi bil Šusteršič zmagal, bi bila ta zmaga v sedanjih razmerah za napredno stranko prava katastrofa. No, mi glede izida nismo bili v dvomih. Šusteršič sicer trdi v »Slovenca«, da so bili sodniki različnega mnenja, a nam se zdi, da je to »farbarija«, kajti državno sodišče je že opetovano na razne pritožbe iz Moravske in — če se ne motimo — tudi na pritožbo iz Žalca razsodilo v istem smislu kakor sedaj.

Šusteršič — ostane. Veselo in tolažljivo novico nam je minulo soboto povedal »Slovenec«, da nam ostane dr. Šusteršič ohranjen. Bali smo se že res, da ga izgubimo in da se preseli na Dunaj ter dobi tamkaj mastno sinekuro pri dunajski nunciatu. Šusteršič se je z veliko vnemo potegoval za to lepo službo, kar je pač naravno, saj tako slep ni, da bi ne videl, kako izgublja v klerikalni stranki sami čedalje več tal. Skušal je svoj čolnič zapeljati v varen in prijeten pristan. Prvič se mu njegov poskus ni posrečil; pri drugem poskusu je upregel vse mogoče vplivne faktorje, da so zanj delali in tudi sam je bil tako prepričan, da dobi to službo, da je že svoje ljubljansko stanovanje dal v najem. In vendar mu je ta lepa službica odšla v zlic vsi protekciji. Iz prav dobrega vira čujemo, da stvar pred kakim tednom še ni bila končno odločena. Ker poroča »Slovenec« sedaj, da Šusteršič ne pojde k nunciatu, mora že biti izrečena odločilna beseda. »Slovenčev« norčevanje ima le namen, prikriti bridko resnico, da je bil Šusteršič odklonjen, v drugič odklonjen. Mi se odklonitvi ne čudimo, ker nam je znano, da papežev nuncij, monsignor Taliani, nikakor ne prikriva svojih antipatij za dr. Šusteršiča in da je tudi tajnik nunciature, monsignor Aversa, vse prej kakor prijatelj in čestilec dr. Šusteršiča. Če je torej, kakor potrja »Slovenec«, dr. Šusteršič propadel, je ta zasluga gg. Talianija in Averse. Mi smo jima prav hvaležni, ker je za našo stranko le dobro, da ostane dr. Šusteršič še naprej vodja kranjskih klerikalcev.

Klavern konec obrekovalne vojne. — »Rudeči prapor« je z veliko samozavestjo začel svojo — obrekovalno

vojno proti slovenski napredni stranki in otvoril bitko s celo vrsto pavšalnih sumničenj in pavšalnih obdolžitvev, ki naj prepričajo njegovo čitateljstvo, da jih ni zavrženejših ljudi na tem svetu, nego so ti slovenski naprednjaki. Ko pa smo te dolgojezične fantiče, ki pisarijo v »Rudeči prapor«, pozvali, naj svoje obdolžitve precizirajo, ko je bil čas, da »Rudeči prapor« svoja sumničenja dokaže, tedaj je pa kakor plahi zajec zlezal v grmovje in neče nič slišati o kakem dokazu.

Opetovani naši pozivi, naj vendar nastopi z dokazi, niso nič izdali. »Rudeči prapor« neče svojih trditvev dokazati, češ, da mu manjka prostora!! Pa vendar hoče biti honeten list, ne podel obrekovalca, kar je vendar vsak, kdor kaj trdi, svoje trditve — obdolžitve pa ne more dokazati. Mislimo, da zdaj vsakdo ve, pri čem da je z »Rudečim praporjem«. Najprej obrekuje kakor kak klerikalec, potem pa se potuhne tudi kakor kak klerikalec. Lepše že res ni mogoče! Vemo, da niso vsi socialni demokrati odgovorni za to, kar počenjajo »Rudeči prapor« in tisti, za ušesi še mokri mladeniči, ki so se socialistom usilili za voditelje, in vemo tudi, da je mej socialnimi demokrati mnogo spodobnih in častivrednih mož. Prav te može pa vprašamo: Koliko časa pa bodete še gledali to žlindro, ki so jo gotovi elementi zanesli v vašo stranko, koliko časa pa bodete še gledali, da »Rudeči prapor« in njegovi dopisniki vas in vašo stranko na tak način prostituirajo? Pajdašenje socialnih demokratov s klerikalci je dokaz, da je mej socialisti nastala kužna bolezen, da je zavladala korupcija in da so mej socialisti ljudje, ki s svojimi načeli barantajo, kakor židovski krošnjar s starimi hlačami. Zdaj so ta načela prodali klerikalcem. Prvič se je to zgodilo v Idriji, lanskega leta pa so se ti »voditelji« ponujali in vsiljevali klerikalcem toliko časa, dokler niso naposled našli milosti. Sedaj, ko potrebujejo klerikalci pomoč — in potrebni so pomoči tako, da bi jo vzeli, naj pride od koderkoli — so pritegnili socialiste, da jim bodo pomagali zopet na noge. Ko bo nevarnost minila, dobe socialisti obligatno brco. In taka socialistična stranka, ki se pusti po nekaterih spekulativnih tako zlorabljeni, naj komu imponira in naj pridobi delavskemu stanu simpatije?!

Goška afera, ki je prišla vsled Jerončičeve ovadbe v nov stadij, je »Slovenca« omamila. To je zares hud udarec, kajti »Slovenčevi« poštenjaki so obrnili zaprtim goškim kmetom hrbet ter za kuratovo pomiloščenje zastavili vse sile, da bi pozneje »dobremu ljudstvu« lahko v glavo utepali, da so to nedolžno jagnje, tega »najboljšega duhovnika«, krivični liberalni sodniki obsodili. In ko so vsa kolesca tako dobro namazana, pa pride ta prokleta ovadba, ki se ne tiče le zapeljanih kmetov, marveč tudi g. kurata Ferjančiča in Habetove rodovine. V svoji 154. številki je ubogi »Slovenec« kar iz sebe ter skuša z lažjo in zavijanjem pozornost od naše notice odvrniti. Toda »peklenski informatorji« so dobro poučeni, in kar smo mi pisali, je gola resnica, in ako pobožnega »Slovenca« zanima, mu povemo, da dobiva ovadba vedno širše dimenzije, in govori se, da pride do 70 krivcev pred sodnike! Kaj čuda, da kriče sedaj

Habetovi opričniki, da bi trebalo babo (ženo ovadnika Jerončiča) ubiti! In tudi kurat sam se je stresal nad njo, potem se pa še drzne nam popravke pošiljati! In pa stari lisjak, stric Habe! Sakrebelska — sakrebelska!! Strah in groza! In v tem položaju in v isti sapi imajo ti vipavski klerikalci še pogum zadirati se v Hrovatino, Božiča in dr. Ferjančiča! Dokler trpite po farovžih nečistnike, lažnike in obrekovalce, dokler imate v svojih vrstah možakarje, ki niso vzor devišstva in čistosti; dokler postavljate nasproti Hrovatino moža, ki si je z grehom celo bogato nevesto pridobil in dokler stojite za sleparjem - voditeljem, nimate najmanjšega povoda napadati odlične naše može, katerim ni nikdar s svojim poštenjem do gležnjev ne sežete! Hrovatinove pravde še ni konec, in morebiti se prezgodaj veselite; dekan Erjavc in dr. Žlindra sta pa že davno in definitivno ožigosana, in vendar so to še vedno vaši ideali. Ako gospodo veseli: Na svidenje!

Čemu imajo Drobniča za deželnega poslanca. — Od trenutka, ko smo prvič zazrli v deželnem zboru Drobniča, nam je vedno rojila po glavi misel, čemu so klerikalci tega bloškega kravarja usilili notranjskim kmetom za poslanca, kajti da je ta mož poosobljena nesposobnost in popolnoma neporaben tudi za najprimitivnejša poslanska opravila, to je znana stvar. Iz sobotnega »Slovenca« smo končno izvedeli, čemu je Drobnič postal poslanec in kako opravilo bo imel v deželnem zboru. »Slovenec« naznanja, da je Drobnič nastavljen za »hausknechta« klerikalne stranke, čigar rokam se bodo izročali tisti poslanci, ki ne plešejo tako, kakor gode dr. Šusteršič. Take »hausknechte« imajo navadno po gostilnah in jih gostilničarji sami plačujejo. Klerikalna stranka pa si pusti svojega »hausknechta« plačati od dežele. Da je Drobnič kar ustvarjen za to službo, to radi priznamo, a da bo kot »hausknecht« dočakal kaj prida uspehov, o tem prav resno dvomimo.

Izpred sodišča. Dr. Janko Brejc se je pripravljaj na obstrukcijo že nekaj tednov prej pred vipavskim sodiščem, kjer je hudo rogovilil. Zraven se je tudi žaljivo obnašal, in le, ker je 9. t. m. obudil popolen kes, bode namesto sodne kazni plačal do 15. t. m. 100 K za »Družbo sv. Cirila in Metoda«. (Op. ured. Ne verjamemo, da bi bil drugače Brejček dal le vinar za našo družbo.)

„Obstrukcija v deželnem zboru“. V založbi »Narodne tiskarne« v Ljubljani je izšla te dni brošura, v kateri so popisane dogodbe v deželnem zboru in protestni shod. Cena te brošure je 20 vinarjev; če kdo vzame več iztisov, dobi primeren popust. Ta brošura je izdana v namen, da izvedo širši krogi, ki ne čitajo listov, kaj se je godilo v deželnem zboru.

Torej vendar! Profesor v Novem mestu in graščak strmolski gosp. Josip Jenko, znani klerikalni spletkar, ki je provzročil v Cerkljah toliko sovraštva in preprirov, je končno disciplinarnim potom premeščen v Seret v Bukovini.

Nagloma umrl je znani veletržec in posestnik gospod Ignacij Wutscher na Dol. Brezovici pri Št. Jerneji. Bolehal je sicer že dlje časa, a nedavno našli so mrtvega pred hišo v naslonjaču ležečega. Pokojnik je bil pač še »stari Kranjec«, a

vedno naprednega mišljenja ter jako concilianten mož. Šentjernejski občini je več let županoval, bil načelnik okr. cestnega odbora, predsednik krajnega šolskega sveta ter krajni šolski nadzornik. N. v. m. p.!

Gorelo je te dni pri posestnici Marjeti Smolnikar v Ravnah v kamniškem okraju. Ogenj je tudi uničil hišo in gospodarska poslopja sosedu Jakoba Korošca. Škode je 3200 K. Marjeta Smolnikar so zaprli, ker je sama zažgala, da dobi zavarovalnino. Oj, to naše dobro katoliško ljudstvo! — Tudi v vasi Prapretno, občina Radeče je v nedeljo dopoldne, ko so šli ljudje k drugi maši, nastal požar, ki je uničil jednemu posestniku vsa poslopja, poljedelsko in hišno opravo, živino in svinje, drugim dvema pa gospodarska poslopja. Škode je kacijh 9000 K, zavarovani so pa za majhne svote. Radeško gasilno društvo je prišlo, akoravno je vas poldrugo uro oddaljena, v tričetrt uri na pogorišče; tudi sosedje Vrhovčani so bili z brizgalno navzoči, in se je le Radečanom in Vrhovčanom zahvaliti, da ni postala cela s slamo krita vas — žrtev ognja. Kako je požar nastal, se ne ve.

Toča. Dne 7. julija med 1. in 2. uro je pobila toča in ogromne škode napravila po vsej šentjernejski ravnini. Najbolj so prizadete vasi ob Krki. Ubogi kmet! Letos se je obetala prav dobra letina, a ta nesreča je vse nade revnega kmetiča uničila.

Samomor. V ponedeljek zjutraj našli so v smrekovem gozdiču na Gradu obeshenega sodarskega pomočnika Ivana Fona. Truplo je bilo že mrzlo in se je samomor moral izvršiti že ponoči. Fon je prišel v soboto popoldne k neki stranki na Marije Terezije cesti št. 6 in si je najel sobico. Na večer je prišel spat. Vedel se je tako čudno, da je njegova gospodinja takoj opazila, da ni pri pravi pameti. Drugi dan ni hotel vstati iz postelje in je ležal do 6. ure popoldne. Na prigovarjanje gospodinje je vstal in odšel in se ni vrnil več. Fon je star 36 let in je doma iz Bovca na Goriskem. Bil je sodarski pomočnik pri sodarju g. Bugenigu.

Pretep menihov. V Jeruzalemu so se na dvorišču cerkve Jezusovega groba stekli pravoslavni in katoliški menihi. Te dni sta bila obsojena in contumaciam dva pravoslavna meniha v ječo za 4 in 9 mesecev, ker sta par nemških frančiškanov preveč pretepla. Pravoslavna meniha pa ne bosta sedela, ker sta pravočasno izginila.

Osodepolna kroglja. — Na nekem strelišču v Charentonu pri Parizu, kjer je bil te dni semenj, je neka obiskovalka nerodno streljala, in se je kroglja izgubila. Lastnika strelišča, zakonska dvojica —, se nista dosti brigala za to, ker se je kaj takega že večkrat pripetilo. Ko pa sta šla dve uri pozneje v spalnico, ki je bila v šotoru za streliščem, sta našla edinega svojega otroka, 11letno deklico, mrtvo na postelji; kroglja jo je zadela naravnost v srce, ko je deklica spala.

Grozna nesreča pri streljanju zoper točo. Blizu trga Weiz na Štajerskem je streljalo dne 10. t. m. pet posestnikov, oziroma posestnikovih sinov iz ute zoper oblake. Naenkrat se je začela močna razstrelba. Prihiteli so sosedje ter našli uto razdjano, vseh pet strelcev pa je ležalo okoli, skoraj čisto nagi ter kakor oglje ožgani. Nobeden še ni prišel k zavesti ter tudi ni upanja, da bi se rešili. Najbrže je udarila strela v uto.

Umor. Med Puntigamom in Strassgangom pri Gradcu so našli v nedeljo

36letno ženo Stabentheiner, katero je njen ljubimec, razupiti postopač J. Schuller, zadavil, ker se je bal, da ga bo naznanila, da je posilil njeno 13letno hčerko. Pred občinsko hišo v Puntigamu se je zbralo na tisoče ljudstva, ki je hotelo hudozneža pobiti, le s tem ga je straža rešila, da je razun Schullerja uklenila tudi navidezno nekega civilnega redarja ter ljudstvo ni vedelo, kateri je Schuller.

Stolp Sv. Marka v Benetkah se je — podrl. Minulo nedeljo se je razširila po Trstu vest, da se je svetovno znani, zgodovinski stolp sv. Marka, nazvan le »Campanile San Marco«, porušil. Danes že ve skoraj vsa Evropa za ta dogodek. Že nekaj dni so se pokazale na stolpu sumljive razpoke, vsled česar je bil tudi prostor prometu zaprt in najbližnja stanovanja so se morala izprazniti. In le tej previdnosti se je zahvaliti, da ni bilo pri katastrofi človeških žrtev. Stolp je bil nad 100 m visok ter se je začel graditi leta 888 po Kr. za vlade doža Pietra Tribune. Dogotovljen pa je bil šele leta 1150. Bil je priča vsega sijaja in propada ponosnih Benetk. Z njegovih lin so pozdravljali zvonovi cesarja Barbarosa, isti zvonovi so tudi spremljali križarje pri odhodu v Palestino. Ponižal pa je tega zgodovinskega orjaka Napoleon, ki je jezdil svojega konja na vrh njegovih stopnic. Kdor je obiskal Benetke, tudi ni pozabil splezati na stolp, od koder se je nutil čarokrasni razgled. Mestni svet se je takoj po dogodku sešel k izvanredni seji ter zaprosil ministrstvo brzojavno za pomoč, da se stolp znova zgradi.

Pobit napadalec z nožem. Delavec Emerik Lenkmayer je imel očeta, ki je bil v Budimpešti znan obrtnik. Tudi sin Emerik bi naj postal obrtnik, a se je rajši potepal in pretepal. Zato ga njegova rodbina ni hotela poznati več. Pred osmimi leti je dobil Lenkmayer pri budipeštanskem konjaču Ostyanyju službo, a pred 2 letoma je radi pijančevanja svojo službo zopet izgubil. Dolgo časa se je nato potepal. Pred 2 tednoma pa se je zopet prikazal v Budimpešti ter je nekega dne prišel iznova k Ostyanyju prosit službe. Konjač pa ga je radi pijanosti odslovol. Potepuh je prišel naslednjega dne zopet, a konjač ga je zapodil, češ, da pijancev ne more rabiti. Lenkmayer je nato konjaču zagrozil: »Le čakaj, pes, še žal ti bo! Kožo ti potegnem preko glave!« Te dni je prišel Lenkmayer zopet ter je hotel govoriti s konjačem. A domači so mu pokazali vrata. To je potepuha tako razkačilo, da je zgrabil nož in tekel v kuhinjo. Žena pa mu je zaprla vrata pred nosom. Zato je ubil okno ter zlezal v sobo. Z besedami: »Hitro izmoli še očenaš, kajti tvoja zadnja ura je prišla!« je planil na konjača ter ga hotel zabosti z nožem. V tem hipu pa je pritekel pomočnik, 22letni Anton Gona, gospodarju na pomoč. Udaril je besnega napadalca po glavi z betom, s katerim se pobijajo stekli psi. Potepuh se je zgrudil in uro pozneje v bolnišnici umrl. Gono so zaprli. Na policiji pa je dejal pomočnik: »Hotel sem le braniti svojega gospodarja. Če bi mene ne bilo, bi ga bil vagabund zaklal!«

Ogromen — krof. Iz Steyerja javljajo: Nedavno so tu operirali 64letnega Antona Fischlauerja, ki je imel ogromen krof v obsegu 128 m. Fischlauer se je dal že enkrat operirati, toda operacija ni imela nikakega uspeha. Sedaj se je pa vse dobro izvršilo; oteklina, katero so bolniku odrezali, ne tehta nič manj kakor 27 kilogramov. Fischlauer se popolnoma dobro počuti.

Poskušen umor in samomor. Dne 12. t. m. so hoteli zapreti v Belemgradu civilnega inženjerja Jurija Selica, in sicer radi nekega prestopka proti nramnosti. Selic je pa streljal na svoje zasledovalce, in ko je videl, da se ne more rešiti, je ustrelil z revolverjem, ki ga je imel seboj, samega sebe. Selic je star 35 let, neoženjen in je v Belemgradu lastnik neke agencijske prodajalne.

Loterijske srečke.

Brno, 9. julija.	16, 29, 84, 87, 13.
Dunaj, 5. julija.	24, 30, 42, 88, 19.
Praga, 16. julija.	41, 21, 76, 67, 8.
Trst, 12. julija.	72, 53, 49, 76, 86.
Gradeo, 5. julija.	70, 64, 27, 71, 38.
Lino, 12. julija.	52, 36, 18, 69, 80.

Tržne cene v Ljubljani

12. julija 1902.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	21	20	Špeh povejen, kgr.	1	60
Rež, "	16	—	Surovo maslo, "	2	40
Ječmen, "	15	—	Jajce, jedno	—	6
Oves, "	16	60	Mleko, liter	—	18
Ajda, "	14	40	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, "	15	60	Telečje	1	40
Koruza, "	12	60	Svinjsko	1	70
Krompir, "	6	—	Koštrunovo	1	—
Leča, lit.	—	25	Piščanec	1	20
Grah, "	—	50	Golob	—	40
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo	—	780
Maslo, kgr.	2	50	Slama, "	—	7
Mast, "	1	50	Drva trda, kiftr.	—	8
Špeh svež, "	1	40	" mehka, "	—	550

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda

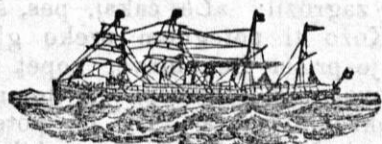
iz

I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

— v Ljubljani. —

Zahtevajte jo povsod!!

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115—42)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Dva učenca

za sedlarsko obrt, stara 13—14 let vsprejme takoj

Fran Wisjan

sedlar

Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Največje, najhitreje ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

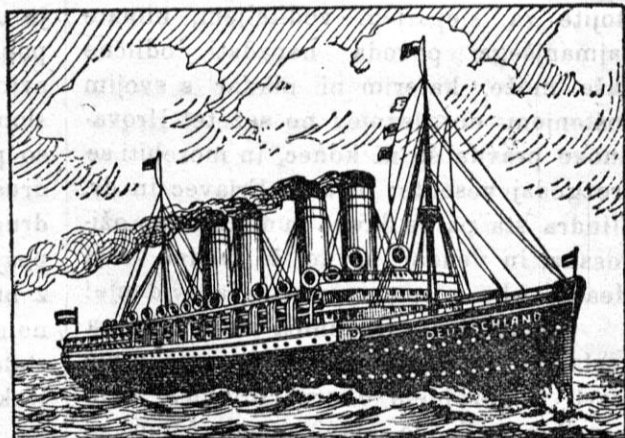
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1228—11)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

Razglas.

Na **Jeriškem gradu (Ruckenstein)**, železniška postaja **Sevnica**, se bode potom

prostovoljne dražbe

prodajalo

in sicer:

v ponedeljek, dne 21. t. m.:

10 krav in telic, 6 volov in juncev, 2 konja, 6 prešičev, razni vozovi ter drugo gospodarsko orodje, dalje okoli 90 veder dobrega dolenjskega vina, nekaj sadnega mošta ter okoli 30 velikih in malih dobro ohranjenih vinskih sodov ter raznovrstno žito;

v torek, dne 22. t. m.:

hišna oprava za 16 sob od priproste do najfinjše, razne omare, postelje, mize, stoli, pregrijala, zastori, klavir, bilard, fine stenske ure, razno jedilno orodje ter perilo itd.;

v sredo, dne 23. t. m.:

vsi poljski pridelki na njivah in tudi druga košnja na travnikih.

Dražba se prične vsakokrat ob 9. uri zjutraj. (1621—2)